

MAGYAR NÉPLAP

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI KATHOLIKUS HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON 16 OLDAL TERJEDELEMMEL.

Előfizetési ára:
a magyar birodalomban és Ausztriában:
Egész évre 4 kor.
Fél évre 2 kor.
Negyed évre 1 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., Práter-utca 44. sz.

— Egy petitsor hirdetés ára 20 fillér. —

A német birodalom államaiba egész
évre **6 korona.**

Európa egyéb államaiba és Amerikába
egész évre **8 korona.**

Khinai hadvezérek.

Az egész világ lázas izgatottságban van a khinai események miatt. A boxerek lázadása világra szóló eseményné fejlődött. Nem lesz tehát érdektelen, ha bemutatjuk olvasóinknak a boxerek vezérét, *Tuan* herceget, ki a középen ül. Ő vezeti az egész mozgalmat az idegenek ellen. Rendkívül bátor ember, a mi a khinaiak-

nál ugyancsak ritkaság számba megy. A mellette jobbról ülő *Tsai-San-Kangi* herceg, és a balról ülő *Tsuan* herceg, akik a herceg tábornokai: ezek is segítségére vannak a hadvezetésben. Ehhez azonban nem sokat értenek s így valószínű, hogy a nagyhatalmak egyesült erővel nemsokára leverik a mozgalmat.

Minden keresztény háznál legyen meg a „Magyar Néplap“!

A khinai veszedelem.

Nem mondhatjuk ezt se háborúnak, se forradalomnak, mert háboru is, forradalom is pártütés is, — egyszerűen hát veszedelemnek mondjuk; mert hogy az, napról-napra jobban kiviláglik.

Kezdetben úgy látszott, hogy csak a boxerek lázadtak fel az idegenek ellen. Később azonban kitűnt, hogy a rendes khinai katonaság is az idegenek ellen mentek. Még később kitűnt, hogy Tuan herceg elűzte a trónról az özvegy császárnét meg a fiatal császárt és maga magát kiáltotta ki khinai császárrá. Ekkor meg Csing herceg fogta magát s maga köré gyűjtött seregével megtámadta Tuan herceget. De mondjuk csak el szép sorrendben.

A khinaiak már régóta nem jó szemmel nézték, hogy az európai hatalmasságok egyre-másra szedik el tőlük a legjobb kikötőket és tengerpartokat s mind nagyobb számmal foglalnak tért Khina partvidékén s kezükbe kaparintják a jól jövedelmező kereskedelmet. (Akár mint nálunk a zsidók.)

Ezt egyrészt az európaiak erőszakosságának, másrészt azonban az anyacsászárné engedékenységének tulajdonították. Az elégtelenség mind nagyobb arányokat öltött, míg végre a boxerek forradalma nyíltan kitört: A boxerek az ország belsejéből nekiindultak Peking felé, hogy az idegeneket kiirtsák. Az utjukba eső idegeneket mind lemészárolták s a mint a legutóbbi táviratok mondják, már Pekingbe is behatoltak s lemészárolták az ottlevő idegeneket, sőt a külföldi követeket is.

A khinai katonaság tétlenül nézte az öldöklést, sőt egy része segített is a boxereknek. A boxerek e sikere bátorította fel Tuan herceget (amolyan titkos trónkövetelő,) hogy a boxerek élére állt, elűzte a trónról az anyacsászárnét és fiát a császárt, mindkettőjükkel mérget itatott s magamagát kikiáltotta khinai császárnak. Ekkor Csing herceg (szintén csendes trónkövetelő) összeszedett egy csomó khinai katonát és Tuan herceg és a boxerek ellen indult s most úgy áll a dolog, hogy a boxerek és Tuan herceg ellen harcolnak az összes nagyhatalmak és Csing herceg a megmaradt khinai katonákkal. Viszont Tuan herceg oldalán vannak a boxerek és az egész fanatikus khinai nép, mely szívből gyűlöli az idegeneket.

A két herceg elég jól spekulál. Ha Tuannak sikerül leverni az idegeneket és Csing herceget, úgy egyesegyedül csak ő lehet khinai császár. Ha viszont Csing hercegnek sikerül az idegenekkel Tuant és a boxereket legyűrni, úgy ő lesz khinai császár, a nagyhatalmak segítségével.

Béke azonban sem így, sem úgy nem lesz. Ha a boxerek nyernek, úgy az európai nagyhatalmak folyton azon lesznek, hogy a kapott vereséget megtorolják. Ha a nagyhatalmak nyernek, úgy a khinában élő idegeneknek sosem lesz békességük, mert az idegenek ellen elkeseredett nép folyton lesni fogja az alkalmat, a mikor az idegenek ellen fellázadhat.

A nagyhatalmak kezdetben nem tudtak megegyezni a közös lépésekre, mert egyik a másiktól féltette a prédát. De mert a veszedelem ekkora mérveket öltött, s mert már a nagyhatalmak követeit is lemészárolták, megegyeztek s most nagy orosz és japán sereg siet Peking felé, hogy leverje a boxereket s megmentse, a mi még megmenthető. A többi nagyhatalom csak kisebb-nagyobb csapatokkal vesz részt e hadjáratban s Ausztria-Magyarország is velük lesz vagy 3—400 emberrel.

A vérontás már eddig is borzasztó volt. Mindkét félről több mint 10,000 ember hullt el s hogy mily hidegvérűen, mily élvezettel nézi a XX-ik felvilágosodott század az emberek mészárlását, megvilágítja a következő távirat, mely szerint egy angol lapnak, a Daily Mailnak jelentik Sanghaiból, hogy a *németek*, mikor Pekingben megkezdődött az idegenek megtámadása, megszállták a Csien-Nieng-kaput, míg Csang herceg, a boxerek ellensége, a másik három kaput szállta meg. Heves harcz támadt, amelyben *2000 khinai és 5000 boxer esett el. A németek fényes munkát végeztek*, amikor két nagy ágyújokkal *tisztára söpörték az utcákat a kapu körül*. Egy futár, aki július 3 án ment el Pekingből, azt mondta, hogy a követségek élelmiszerekkel el vannak látva.

Tessék, a XX-ik század felfogása, mely szerint *fényes munkának* nevezik azt, a mikor 7000 embert lemészárolnak. Igaz, hogy ellenségeink, mert az európaiak ellen törnek, de mégis szomorú, a mikor ennyi ember pusztul el. Ilyenkor önkéntelenül is arra gondol az ember, hogy hát ki vagy mi idézte elő e szörnyű mészárlást?

Mi amondó vagyunk, hogy e tekintetben bennünket fehérbőrűeket nagyon is nagy vád érhet. Ha már nem tudunk megélni saját szülőföldünkön s kénytelenek vagyunk idegen országba menni megélni, huzzuk meg magunkat szerényen, dolgozzunk szorgalmasan, ép úgy, mint annak az országnak a népessége. De ne menjünk azért oda, mert ott hamarabb meg lehet gazdagodni, s ne menjünk azért oda, hogy a vendéglátást azzal háláljuk meg, miszerint csakhamar leigázzuk azt az idegen népet, a mely ugyan otthon van földjén, s elrabolva

töle földjét, kincseit, szabadságát, leigázottainká, rabszolgáinkká tegyük.

Igy tették az angolok a burokkal és így akarják tenni most a nagy hatalmak Khinával. Mert ne higgye senki, hogy az ott élő egynehány honfitárs megmentéseért indítanak a nagy hatalmak olyan nagy akciót. Dehogy. Mért nem indítanak akciót az ellen, hogy az otthon lévő honfiakat megmentésük. Például Magyarországon kivándorolnak a tótok, Finnországból a finnek, Lengyelországból a lengyelek, Németországból a németek. Ezeket megmenteni az egyes országok kormányainak sokkal kevesebbe kerülne s még sem teszik, mert nem sokat törődnek egy pár ember életével, hisz a zsandár is eleget lö agyon, ha megtagadja az adófizetést. Hanem igenis *amaz idegen ország meghódítása*, ez a cél, még pedig az egyedüli cél, a melyért küzdenek. Ezért visznek oda még néhány ezer honfitársat leöletni, csak hogy elég legyen téve a hódítási vágynak.

Igy kezdődött a XX-ik század, melyet *békeszázadnak* akartak hirdetni s már első évének felében több vér folyt és folyik, mint a multfélszázad ötven esztendeje alatt.

Szerencsére mi magyarok az ilyen tege-rentuli kirándulásnál mindig csak szerényen veszünk részt s bár hasznunk így is, amugy is nem lesz, legalább honfiaink vére kiméltetik s kevesebb szülő fog nálunk egyetlen fiáért sirni, mint tán a németeknél vagy angoloknál.

Már egy multkori cikkünkben említettük, hogy majd lecsappanna a háboruszkodási kedv, ha a harciba csak a vagyonos és előkelő állású emberek mennének s a népnek nem szabadna abban résztvenni.

De ezen óhajunk teljesülésétől még jó messzire vagyunk.

POLITIKAI HIREK.

A cselédtörvény revíziója. A belügyminiszterium kodifikációs osztályában jelenleg a cselédtörvény revíziójával foglalkoznak s a munkát nemsokára be is fejezik. Ez lesz az első törvényjavaslat, melyet a szünet után a belügyminiszter a Ház elé terjeszt.

Naptár és hirdetési bélyeg eltörlése. A hivatalos lap vasárnapi száma a pénzügyminiszter hosszabb körrendeletét közli, a hirdetési- és naptár-bélyeg eltörléséről szóló törvény végrehajtása tárgyában. A körrendelet a pénzügyigazgatóságoknak és egyéb pénzügyi hivataloknak és a törvényben foglalt rendelkezések megvilágítása mellett a hosszabb időre engedélyezett átalányok megfelelő visszaszolgáltatásáról ad utasításokat.

Uj törvények. A hivatalos lap vasárnapi száma közli a gazdasági munkás-segítő pénztárról és az állatorvosi közszolgálat államosításáról szóló törvények szentesítését. E törvények életbelépésének a napját a földművelésügyi miniszter rendelettel fogja megállapítani. A földművelésügyi miniszter mind a két törvényt 1901. január 1-én fogja életbeléptetni. Az előmunkálatok a miniszteriumban már javában folynak.

Darányi az agrárius. Szörnyen haragszanak most a liberálisok Darányira, mert a párisi agrár-kongresszuson magát nyíltan agráriusnak vallotta és a banketten az agrárius eszmék diadalra jutására emelte poharát. Főleg a zsidó kereskedők lapja a Lloyd támad szörnyen neki a miniszternek. Hallatlan is valami, hogy Magyarországon egy földművelési miniszter agrárius mer lenni. Magyarországon, melyet a seftelő zsidók maguknak foglaltak le s a mely országban megkövetelik minden emberfiától, hogy csak a kereskedelmi szellemet dicsőítse, még pedig csak a zsidó kereskedelmi szellemet, melynek mottója: „kevés munka mellett sok rebach, ha mindjárt tönkre megy a nép!” Fáj a szegény L'oydnak és társainak, hogy kezd már Magyarország is mozogni és saját lábán állni s magát a zsidó nyügtől mindinkább kiszabadítani. Hát már az is ellensége a liberálisoknak, a ki Magyarországon, e főleg földművelő államban agrárius? No szép. Eddig „csak agráriusnak” vallják magukat mágnásaink és egyik miniszterünk s már milyen zajt csapnak. Mi lesz akkor, ha a miniszterek is és egész Magyarország nyíltan „antiszemita”-nak vallja magát?! Pedig az idő nincs messze. Csak csinálják a zsidók még egy ideig így tovább, mint eddig. A böze ármachinációi, a marmarosi ruthének sorsa, a pénzzel mint hatalommal való graszszálás és ez által általános ipari és gazdasági pangás előidézése, az uzsora, — mind oly dolgok, melyek ha meg nem szűnnek, hamarosan megérlelik az „antiszemitizmus” gyümölcsét. Azért tisztelt batyus uraim, hátrább az agarakkal. Örüljenek rajta, hogy a földművelési miniszterünk *agráriusnak* vallja magát, annak kell lennie még az önök jól felfogott érdekében is. Mert nem tudom mivel seftelnének önök, ha az egész Magyarországot már a ruthének sorsára juttatták volna. Örüljenek, hogy van egy miniszter, a ki ismét friss vért ad annak a népnek, melynek vérért az uzsorások kiszitták.

Körlevél a munkások helyzetéről.

Rerum novarum.

Most, hogy a kereszténység 1900 éves jubileumát üljük és a keresztény szociális kérdés mindinkább előtérbe lép, érdekesnek tartjuk olvasóinknak bemutatni a pápa ő szentségének levelét a munkásokról, hogy megismerjék a szent atyának felfogását is e kérdésben. Miután a körlevél igen hosszú, folytatásokban adjuk.

Az egyszer vérszemet kapott ujtási vágy, mely különben már régóta zavarja az államok békéjét, szükségképpen maga után vonta, hogy a fölforgatás szelleme a politika teréről a rokon nemzetgazdaságba is átlépjen. Ez már meg is történt: mert az ipar fokozódott technikája, — a termelés új módjai, — az urak és munkások megváltozott kölcsönös viszonya, — a gazdagság fölhalmozódása kevesek kezében s a többség elszegényedése, — a munkások emel-

kedő önbizalma és szorosabb szövetkezése s végre az erkölcsök súlyedése, a harc kitörését eredményezték. . .

Ezen baj gyógyítására a szocialisták, szítva a szegények irigységét a gazdagok ellen, a magántulajdon eltörlését állítják szükségesnek, s az egyesek javait valamennyinek közös tulajdonává akarják tenni s ennek keresztülvitelét vagy a helyi hatóságokra vagy a kormányokra bíznák. Azt hiszik ugyanis, hogy a jelenlegi bajokon segítenek, ha a magántulajdont ekképen elközösítvén, egyenlően osztják föl a polgárok közt a vagyont s az abból származó előnyöket. De tervük a szocialis kérdés megoldására annyira almatlan, hogy maguknak a munkásoknak is kárakra volna; azon kívül nagyon igazságtalan is, mivel erőszakot követ el a jogos birtokosokon, — megernyeszti az állami rendet s alapostól fölforgatja a társadalmat.

Az első pontra nevezve, hogy t. i. a magántulajdon elközösítése maguknak a munkásoknak is kárakra volna, könnyű belátni, hogy bármely iparágban a munkás első sorban azon célból vállalja el a fáradságot, hogy szerezzen magának valamit s azt magánjogon, mint sajátját és tulajdonát bírhasa. Midőn ugyanis erejét és iparkodását más hasznára szenteli, azt azon okból teszi, hogy életének fentartására megszerezze a szükségeseket s a végzett munkáért teljes jogot nyer nemcsak arra, hogy bérét követelhesse, hanem arra is, hogy azt tetszése szerint elhelyezze. Ha tehát kiadásainak megszorítása által valamit meg akarit s takarékoságának gyümölcsét biztosabb megőrzés végett fekvő birtokba helyezi el: ezen birtok nem egyéb, mint a munkabér más alakja s épen azért az így szerzett fekvőség épen ugy képezi az ő birtokát, mint a munkájával megkeresett bér. Már pedig ugyancsak könnyű megérteni, hogy e felfogáson fordul meg az ingó és ingatlan javak birtoklásának joga. A szocialisták tehát, midőn az egyesek javait elközösíteni akarják, valóságban az összes bér munkások helyzetét fordítják rosszabbra, mert megszüntetik a munkabér elhelyezésének szabadságát s ez által megfosztják a munkásokat családi jólétük emelésének s előnyösebb állapotok elérésének reményétől és lehetőségétől. . . .

A magántulajdon eltörlésével foglalkozó ábrándok fonáksága még világosabban lép szemünk elé, ha az emberi természetet önmagában alaposabb vizsgálat alá fogjuk. — Mivel az ember számtalan dolgot foglal össze értelmében s a jelenben élve a jövődőről is gondoskodhatik, mivel továbbá cselekedeteinek föltétlen és kizárólagos ura: azért az örök törvény s gondviselő Isten hatalma alatt állva, önmaga intézi dolgait saját belátsa szerint: épen azért rajta áll mindannak megválasztása, amit jólétének elérésére a jelen s jövőben legalkalmasabbnak tart. Ebből világosan következik, hogy az embernek nemcsak a föld gyümölcseihez, hanem magához a földhöz is van joga, minthogy a föld termése az, mely földözti a jövődében fölmerülő szükségleteit. Az embernek szükségletei örökös körforgásban változnak s ma kielégítette, holnap új igényekkel lépnek föl. Azért szükséges volt, hogy a természet az embernek állandó és kiapadhatatlan források nyisson e folytonos szükségletek kielégítésére: s e szüntelen áradozó forrás maga a föld az ő termékeivel.

Arra sincs ok, hogy e szükségletek földözését az államra bizzuk: az ember ugyanis régibb, mint az állam, miért is természeténél fogva az állam megalakulása előtt volt joga életének fentartására.

Az sem ellenkezik a magántulajdon jogosultságával.

hogy az Isten a földet az egész emberi-nemnek adta használatra és élvezésre; mert nem azon értelemben igaz ez, mintha mindnyájan egyformán az egészet birtokolhatnák, hanem csak annyiban helyes értelme, hogy Ő maga közvetlenül senkinek sem jelölte ki részét, hanem az emberek iparkodására s a népek intézményeire bízta a magánbirtok fölösztását.

Különben bármiképpen is osztatik fel a föld a magányosok közt, nem szűnik meg valamennyinek javára szolgálni, mert nincs ember, ki nem a föld termékeiből élne. Akiknek birtokuk nincs, azoknak munkaerejük van, úgy, hogy méltán mondhatjuk, hogy az életfentartás alapja kizárólag az a munka, melylyel valaki földjét műveli vagy mesterségét űzi s az ipartermékek ára ismét csak a föld s kféle termékeiből vétetik, melyeket érük cserébe adunk.

Ebből ismét az következik, hogy a magántulajdon összhangban áll az emberi természettel. Mindazt, ami az élet fentartására, s magasabb színvonalra való emelésére szükséges, a föld ugyan nagy bőségben termeli, de önmagától, az emberek művelése és gondozása nélkül, nem teremhetné. Mivel pedig az ember a munkában szellemi tehetőségét s testi erőit fekteti az anyagba s ilyképpen az általa munkált darabját a természetnek szorosabban önmagához fűzi s mintegy saját bélyegét nyomta rá: méltányosság és jog egyaránt kívánják, hogy e darabot sajátjával bírja s ezen jogát senki meg ne sérise. . .

Még élesebben tűnik fel a magántulajdon jogosultsága, ha az embert, mint társas lényt és pedig a családi életre való hivatásában vesszük szemügyre. Nem szenved kétséget, hogy az életpályát illetőleg mindenkinek jogában áll, vagy Jézus Krisztus tanácsát követvén, szűzen élni, vagy, ha akar, házasságra lépni. Az embernek természetes és őseredeti jogát a házasságra senki el nem veheti és a házasság legfőbb célját, melyet kezdet óta Isten tűzött ki eléje, semmiféle emberi törvény meg nem változtathatja. „Nőkedjetelek és sokasodjatok.“ Ime, a család, vagyis a házi társaság, mely bármily csekély legyen is, mégis valódi társaság, régibb minden polgári társadalomnál, melynek tehát szükségképpen az államtól teljesen független jogai és kötelei vannak.

E szerint a tulajdonjog, melyet a természet az egyeseknek adott, átruházandó az emberre is, amennyiben a család feje; sőt ezen jog annál érvényesebb, minél többet képvisel azon ember, ki egyuttal családátya. A természeti eke szent törvénye, hogy a családátya gyermekeit minden szükségességgel ellássa; s e törvényt maga a természet oda magyarázza, hogy az atya gyermekeinek, kik személyét szinte sokszorosítják s életét mintegy halála után is folytatják, annyit iparkodjék szerezni, hogy magukat az élet kétes folyásában a nyomortól iszlességesen megóvhassák. E t pedig csak gyűmölcsöző s gyermekeire örökségképpen hagyott birtok által teheti. Valamint az állam, ugy a család is a szó teljes értelmében társaság, mely sajátos hatalma, az apai hatalom által kormányoztatik; miért is, szem előtt tarva természetesen a legközelebbi célja által szabott határokat, mindannak megválasztásában és alkalmazásában, ami főmunkájához és méltányos szabadságához szükséges legalább is annyi joggal bír, mint az állam. Mondjuk, hogy „legalább is annyi.“ abból ugyanis, hogy a családi élet, akár elvontan, akár történelmi alapon tekintjük azt, előbbre való az állami szövetkezésnél, következik, hogy jogai és kötelei is előbbrevalók és természetesebbek. Ha a polgárok és a család

ládok állammá egyesülvén, segély helyett sérelmeket, a jog oltalma helyett annak csorbítását nyernék az állam részéről, akkor az állami köteleket inkább kerülni, mint ohajtani kellene.

Azt akarni tehát, hogy az állam hatalma a családi szentélybe is behatoljon, nagy és végzetes tévedés. Igaz ugyan, hogy rendjén van, ha a végső nyomorban, midőn a családok gyámoltalanul sinlődnek nehézségeik közt, az állami segély lép közbe; s épen úgy, ha ott, hol a ház falai közt a kölcsönös jogokat fölforgatják, az állam védelmezi meg kinek-kinek jogát; mert ez nem annyit tesz, mint elrabolni a polgárok jogait, hanem inkább megvédeni és biztosítani azokat: de itt meg is kell állni a nyilvános hatalomnak; átlépni e határokat a természet tiltja. Az atyai hatalmat az állam sem el nem törölheti, sem el nem foglalhatja, mert magával az emberi étellel egy kútfőből származik. A gyermekek az atyának mintegy részei és személyének sokszorosításai s nem lépnek be közvetlenül, hanem csak közvetve a család által a polgári társadalomba. Épen ez oknál fogva a gyermekek, mivel ők az apának mintegy részei, mielőtt a szabad rendelkezési jogra szert tennének, a szülők gondozása alatt állanak. Midőn tehát a szocialisták a szülők gondviselését mellőzve, az állam gondviselését sürgetik, a természetjog ellen vétnek s a családi szervezetet megbontják.

(Folytatása következik.)

Az országos katolikus nagygyűlés.

Az országos katolikus nagygyűlés előkészítő bizottsága a következő felhívást bocsájtotta ki:

Felhívás!

Kilencszázadik évfordulóján a magyar katolicizmusnak, a magyar királyság megalakításának, ünnepre készülnek Magyarország katolikusai, hogy egyesülve egymással a hitben, reményben és lelkesedésben mondjanak hálát a Gondviselésnek a múltért s esdjék le áldó kegyelmét a jövőre nézve.

Vallásos és hazafiui kötelesség, hogy ez az ünnep fényre, jelentőségre méltó legyen a kilencszázados multhoz, a magyar katolicizmushoz, hogy ezen a nagygyűlésen képviselve legyen az egész nemzet, szegények, gazdagok, egyháziak és világiak egyképpen.

Jöjjön el tehát a mi katolikus nagygyűlésünkre mindenki, aki csak teheti, akinél a feljövétel nem ütközik legyőzhetetlen akadályokba.

Jelentkezéseket július hó végéig elfogad a nagygyűlést előkészítő bizottság (Budapest, IV. Molnár-utca 11. Katolikus Kör.)

A nagygyűlés tagjai. Az országos katolikus nagygyűlés tagja lehet minden katolikus férfi, ki 4 korona tagsági díját lefizette.

Hölgyek pártoló tagok lehetnek s tagsági díj fejében 2 koronát fizetnek.

Szűkebb viszonyok közt élő egyéneknek a plebániái hivatal vagy valamely katolikus egyesület ajánlatára a tagsági díj 2 koronára leszállítható vagy egészen is elengedtetik.

A katolikus legényegylet ifjúsága tagsági díjat nem fizet.

Tagsági jegyek A nagygyűlést előkészítő bizottság irodája most kezdte meg a tagsági jegyek szétküldését.

Tisztetettel kérjük ezen tagsági jegyek megőrzését, mert azok az utazásnál s a gyűlés alkalmával igazolványul is szolgálnak.

A nyilvános ülésekre, melyek a székesfővárosi Vigadóban fognak tartatni, tagsági jegy nélkül belépni nem lehet.

Utazás. A nagygyűlésre feljövő tagok a következő utazási kedvezményekben részesülnek:

A Magyar Államvasutak vonalain III. osztályú jeggyel a II. osztályon és fél II. osztályú jeggyel a harmadik osztályon utazhatnak.

A Kassa-Oderbergi vasut vonalain III. osztályú jeggyel a II. osztályon és fél II. osztályú jeggyel a III. osztályon utazhatnak.

A déli vasut és a Dunagözbajózási társaság is fog kedvezményt adni, melyet közölni fogunk.

Elszállásolás. Kivánatra az előkészítő bizottság irodája a nagygyűlésre feljövők részére szállásról is gondoskodik.

És pedig: egy személynek külön szoba naponta 1 forint, közös szoba több személynek személyenkint 40—50 kr.

Tömeges jelentkezésnél valószínűleg még olcsóbb elszállásolásról is gondoskodhatunk, a lakásjegyeket azért csak augusztus első napjaiban fogjuk szétküldeni.

Ellátás. Azok részére, a kik a nagygyűlés napjai alatt mérsékelten akarnak költekezni, olcsó ételmezésről gondoskodunk. *Tiszteletes ebéd ára 30 krajczár, vacsora 25 krajczár.* És pedig a nagygyűlés egész tartama alatt augusztus 17., 18., 19., és 20-ikán.

Megrendelésnél megjelölendő a nap, melyre az ebéd vagy vacsora kívántatik. Az ebéd- és vacsorajegyeket, a pénz beküldése után, mindenkinek még otthonába eiküldjük.

*

Mint a fentebbiekből látható, a nagygyűlésen való részvétel senkire nézve sem jár nagyobb anyagi megterheléssel. Tehát legyünk mennél többen jelen a kilencszázados magyar katolicizmus ünnepén.

Az országos katolikus nagygyűlés programja.

Előleges tájékozással, nagy vonásaiban, itt közöljük az országos katolikus nagygyűlés programját a következőkben:

Fővédnök: Vaszary Kolos bibornok, Magyarország hercegprímása.

Éldnökök: A nagyméltóságú magyar püspöki kar tagjai.

Diszelnökök: A magyar katolicizmus történetében szerepet játszó főiri családok, az Apponyi-, Batthyány-, Csekonic-, Festetic-, Cziráky-, Esterházy-, Hunyady-, Károlyi-, Mailáth-, Pálffy-, Szápáry-, Wenckheim- és Zichy-családok egy-egy tagja.

Elnökség: A Magyarországi Katolikus Körök Országos Szövetségének elnöksége.

A nagygyűlés sorrendje. Augusztus 16. Csütörtök. Este 8 órakor ismerkedési esély a fővárosi Vigadó terméiben. — Augusztus 17. Péntek. Dél előtt: Szentmise. Első nyilvános ülés. Délután 2—6-ig: a szakosztályok ülései. 6—8-ig: második nyilvános nagygyűlés. — Augusztus 18. Szombat. Dél előtt: Szentmise. **Diszülés.** *Ő Felségének, apostoli királyunknak 70. születésnapja alkalmából.* Szakosztályi értekezletek. Délután: *Hódolati ünnepség a legfőbbégesebb Oltáriszentség előtt.* (Rendezik: Az Eucharisztikus társulatok.) Ennek befejezéseül este nagy eucharisztikus körmenet. — Augusztus 19. Vasárnap. Dél előtt: Szentmise. Harmadik nyilvános nagygyűlés. Délben disz-ebéd a fővárosi Vigadó éttermeiben

Délután: A katolikus legényegyletek elnökeinek értekezlete. Zenetörténelmi előadás. A Központi Katolikus Legényegylet hódolati ünnepe. — *Augusztus 20. Hétfő.* Résztétel a Szent-István-napi körmenetben.

Ugy a templomi ünnepek, mint különösen az eucharisztikus körmenet fényének emelése érdekében tisztelettel kérjük azon egyesületeket, melyek saját zászlóval bírnak, hogy zászlójukat magukkal hozni sziveskedjenek.

A Budapesti Katolikus Népkör.

A kör vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődött ünnepélyén bucsuzott el volt elnökétől, Mészáros Kálmán szent ferenczrendi áldozártól s nagy lelkesedéssel fogadta új elnökét Major Ferencz dr. képviselőt, az országgyűlési néppárt ez illusztris tagját. A virágokkal és drapériákkal szépen díszített emelvényen amint megjelent a nagy számban egybegyűlt tagok lelkes ünneplése között a távozó s az új elnök, az oldalt fölállított férfiak Meiszner karnagy vezetése alatt egy alkalmi darabba kezdett, melynek utolsó hangjai után fölemelkedett Mészáros atya s a legmélyebb megilletődés hangján bucsuzott el a kör tagjaitól. Utánna az új elnök, Major dr. állott föl szólásra: „Nem tudom — így szólott — miképpen magyarázom meg magamnak, hogy engemet, az idegent, meghívtak az elnöki székre. Hitem s meggyőződéselem gyermekkorom óta, egy egészszé forrott össze, érlelődött meg lelkemben. Ott nevelkedtem, hol Szent István királyunk ereklyéi porladoznak. Ott szívtam magamba azt az erős vallásosságot, melyben éltem legboldogabb napjai magyarázatjukat leltek. Ily lélekkel foglalom el e kör elnöki tisztét. Kis kör, mégis nagy fontosságot tulajdonít nekik, mert a tagok erkölcsi értéke a haza morális vagyonát teszi. Az az ember, ki vallását feltett kincseként őrzi s ki a hit világában cselekszik, tiszteletreméltó tagja lesz e körnek, Isten-félt családot teremt maga körül s rosszat nem fog tenni soha. Ez egy kis társas kör, melynek az isteni Gondviselés szárnyai alatt a hit fényében kell tündökölnie. Ápoljuk vallásos meggyőződésünket itt; vigyük ki s gondosan neveljük családunkban, terjesszük ki embertársainkra, egész Budapestre, egész hazánkra! A Székesfehérvárott tartott katolikus nagygyűlésen is azt hangoztattam, amit most: tömörülni kell a katolikusoknak. Egyesüljünk társadalmi uton. Támogassuk egymást. Ez még nem politika! Tartanunk nincs mitől. Csak legyünk kitartók és állhatatosak, mert vallásunknak, melyet ma annyi oldalról s oly különböző alakban és formában igyekeznek ellenségei nap-nap után megtámadni, szüksége van hű fiakra. E magasztos cél felé tart a mi körünk is. Adja Isten, hogy célját sohasem tévessze el, amit a Gondviselés segítségével remélhetünk is, ha vallásosságunkban, hitünk s meggyőződésünkben egygyé lenni s azután együtt is maradni törekedünk s akarunk. Midőn az előttem örökké emlékezetes utamat tevém a Szent-

földön egy napon a Genezareth tavához érkezünk. Tizenhatan egy kicsi csónakba ültünk s Kafarnaum felé tartottunk. Rettenetes vihar lepett meg bennünket, mely a megsemmisüléssel fenyegetett. Én Istenre bízam ügyemet, míg rettegő társaimat bátorítottam, erős hitem nyújtotta megnyugvásomban éltetem legboldogabb perceit élttem át. Ilyen ideálokkal lépek az elnöki székre. S midőn szolgálatomat készségesen felajánlom önöknek, biztosíthatom önöket, hogy addig e helyről távozni nem fogok, míg bizalmukat bírom.“ A frenetikus tetszészajjal fogadott beszéd után Buday titkár bucsuzott el a kör nevében a lelépő elnöktől s üdvözölte Major dr. új elnököt. Majd Almássy alelnök bucsuzott el a körtől. A titkár beszéde közben leleplezték a távozó elnök és alelnök nagy fali képét s végül a Himnusz hangjai mellett véget ért az ünnepély.

Római levelek.

Hetedik levél.

Csakhogy már megérkeztem Rómába. Hej! mennyit kellett kiállani míg ide eljuthattam. Mert hát nem mertem a vasúti kukta és csapos urakkal, sem pedig a kitéglázott fehér ingű gavallérokkal szóba állani. Mikor a kulacsból a drága moslék elfogyott, hát megcsaltam a torkomat, mert bor helyet vizet öntöttem belé, amit egy hatosért kaptam. Mert hát itt a vizet is pénzért mérik, mint a mult esztendőben *Kampokavallóban* tették, ahol zarándoktársaimmal én is megpróbáltam az utcán háltni, mert hát nagyon messzi voltak azok a szalmacsomók, ahová minket pénzért vartak, házakat pedig magunk körül nem láttunk. Valahogy csak megérkeztem Rómába éhesen, szomjasan és álmosan. De a jó Istennek nem panaszlom fel, mert amit itt láttam, azt soha se tudom elfelejteni. Itt számtalan magyar zarándokkal jöttem össze, akikkel aztán együtt veszem a nyakamba a várost.

Nem is tudom, hogy hol kezdjem a leírást. Mert minden lépten-nyomon a szemembe ötlött valami, amiről elbeszélgethetnék akár egy hétig is.

Ahogy a vasúti stációhoz érkeztem, rögvést összehalálkoztam néhány magyar atyáival. Elképzeltetik, hogy milyen nagy volt az én lelkem öröme, mikor itt ebben az idegen országban magyarokkal találkoztam.

Mit csinálnak itt? mondok.

Hát *Don Boszkónál* voltunk olvasókat vásárolni. Ki az a *Don Boszkó*? — mondok. Ekkor mindjárt a stációval szemben megmutattak nekem egy nagy templomot, mellette egy olyan nagy házat, amibe talán a mi egész falunk beférne. Be is mentem ebbe a nagy templomba. Jaj soha olyan szép templomot nem láttam! Minden csupa drága márvány. Alig mertem szétnézni a sok drágaság, a sok fény miatt. A főoltár felett az áldott Jézus szentséges szívének képe tündöklött olyan fényben, mint akár csak a mennyországban. Aztán az első oltáron, jobbra az áldott szűz Mária képét láttam, amint a kis Jézust karjain tartja. Soha

ilyen szép Mária képet nem láttam. Itt ezt a képet úgy hívják, hogy „Keresztények Segítségé”. Kérdeztem aztán egyik zarándoktársamat, hogy miért hívják ezt a képet keresztények segítségének? Amire azt mondta, hogy ő biz nem tudja. No hát én sem tudom, mondok. De megtudtam később, mert mikor a nagy házba is benéztem, ott egy magyar pap magyarázta meg a dolgot. Ő mondta el, hogy ez előtt háromszázharmincz esztendővel, mikor már a törökök a mi szegény magyar hazánkban gazdálkodtak, hát mondok ez előtt háromszázharmincz esztendővel a törökök el akarták foglalni az egész világot. A császárok, királyok hadsereget küldöttek a tengeren a török elé. A két nagy hadsereg a hajókon már egymással szemben állott a tengeren. Rómában a pápa, akiről később fogok írni, szent proceszsiókat tartott a rózsafüzéresekkkel, hogy az Isten jószágos anyja adjon segítséget a keresztényeknek. A háboru olyan messze volt Rómától, hogy oda hajón csak egy hét alatt lehetett volna eljutni. Egyszer csak míg a pápa és a bibornokok együtt vannak a római palotában a pápa az ablak felé néz és egyszerre csak így kiált fel: Adjunk hálát a keresztények segítségének, az Isten anyjának, mert győztünk. Senki sem tudta elgondolni honnan tudhatja azt a pápa, hogy győztek a keresztények, mikor olyan messzi volt a tengeri háboru. De az Isten, aki mindent lát, e perczben kinyilatkoztatta a pápának a nagy győzelmet. És csakugyan úgy is történt, mert néhány nap mulva megérkezett a hír, hogy a török hadsereg Lepanto szigetnél tönkre ment az ő hajóival. Mert a jó Isten, a ki a szeleknek is parancsol, a füstöt mind a török hajókra fujta, és ezek a nagy füstben nem látták meg az ellenséget, sőt egymást is ölték. A pápa aztán elrendelte, hogy az áldott Isten anyját keresztények segítségé név alatt tisztelje a világ. Hát ez a képnek az eredete.

De folytatom tovább, amit itt láttam. A másik oltár, mely a baloldalon van, az áldott Szent Józsefet mutatja a mint kezével megáld egy nagy templomot mint az Egyház pártfogója. Oh legkedvesebb három drága név! Jézus, Mária és szent József! Milyen boldog voltam, hogy a ti három képeteket láttam. Örömben mindjárt le is térgyepeltem és elmondtam három Miatyánkot. Van ebben a szép templomban még sok más oltár, szebbnél szebb oltárképekkel, amiket mind megbámultam. Hát még mit láttam még a templomban? Sok uri asszonyt, urat, kisasszonyt akik térdelve imádkoztak. Nem néztek biz ők se jobbra se balra, mint nálunk szokás néha, mikor valami cifra ruhás asszony belép a templomba. Aztán nem is úgy térgyepeltek a férfiak, mint nálunk Magyarországon szokás, ahol a jámbor férfiak csak az egyik térdre ereszkednek, a másikat pedig a könyökükkel támasztják, mások pedig csak a fejüket görbitik meg, mikor a pap az Oltáriszentséget felmutatja. Hát még a papok milyen szépen miséznek. Még sohse láttam annyi papot egyszerre misézni, mint ebben a templomban. Alig végezte miséjét az egyik pap, mindjárt jött utána a másik, úgy, hogy soha sem volt üres az egyik oltár se. Itt lehet ám szépen imádkozni.

Mikor aztán az én lelkem már jól lakott az imádsággal, utána mentem én is a többi után a nagy házba, hogy lássam mi van ott. Hát uramfia! láttam vagy háromszáz gyereket ugrádozni a nagy udvaron.

Kik ezek? Kérdeztem. Amire egy magyar pap azt mondotta, hogy Don Boszkó árvái.

De hát ki az a Don Boszkó? — kérdem.

Erre aztán elmondta az a jó pap, hogy Don Boszkó egy szegény pap volt aki felszedte az utcáról a gazdátlan gyerekeket és velök játszott, azután katekizmusra tanította, majd megint imádkozott velök! majd megint játszott. Elejente ez vasárnap és ünnepnapokon ment így. Elejente csak egy-kettővel kezdte, de később úgy rászoktak a városban a gyermekek, hogy nemsokára ötszáz, hatszáz meg ezer gyermek is verődött össze a nagy városból minden vasárnap és minden ünnepnap. Később aztán éhes gyermekeket vett fel ez a jó pap, és összekoldult pénzen őket ingyen tartotta, nevelte a kis iskolától kezdve egész a tudós iskoláig. Aztán nemcsak egy városban tartott ily áldott árvaházakat, hanem elterjesztette azokat az egész világon. Ma már vagy négyszáz ilyen jótékony intézet van a világon és több mint négyszázezer gyermeket nevelnek. Hát itt Rómában is ilyenek ezek a fiuk.

Oh áldott egy jöltevé ez a Don Boszko. Tudom meg is becsüli őtet a világ! — mondok. Most megbecsüli, mond a pap mert már nem él, de mikor élt hét helyről is elkergették.

Lehetetlen! mondok. De biz úgy volt mond a magyar pap. Hát, hogy történt ez? mondok. A mire aztán valamit mondott nekem, a mit majd a jövő levélben írok. Addig is csókolom a pujjákat.

Pohos Márton.

A falu rózsája.

— Elbeszélés. —

Irta: Palotai Csorba Ákos.

Életének még csak tizenötödik tavaszát érte el Juliska. Sugár termete, bogár fekete haja, éj sötét szemei, eper piros ajaka, s arcának hónapi rózsákban nyiló színe az egész faluban ismerve volt. A legény-s anyák egytől-egyig vetekedtek, hogy melyik legénynyel tánczol legelőbbet Juliska az ünnepek és vasárnapok délutánján mikor a vecsernyéről a falu koresmájának uvarára sietett a fiatalság, hogy Csicsó bandájának zenéje mellett kitánczolja magát.

No, hát volt is miért vetekedni a falubeli nősülendő legények anyáinak; mert hát Juliska nemcsak szép lány volt, hanem törvénybíró volt az apja, aki pedig a faluban nemcsak mint az első emberek egyike ismeretes, hanem, tudvalevőleg két telek földnek, és annak a hófehérre meszelt, zöld zsalugáteres háznak is tulajdonosa, a mely háznak terjedelmes udvara végében négy fejős tehén, két magyar jármás ökör és négy szemén szedett barna paripa állott a terjedelmes istállókban; az istállók háta mögött egy egész magyar holdnyi kert terült el, melyben a gyümölcsfákat maga a törvénybíró nyesegette, oltogatta még fiatal korában, és most oly busásan hozták a szebbnél-szebb gyümölcsöt, hogy a gazdának nem csak családja évi szükségletére

volt elég, hanem még a városba is tudott egy-két putonnyal beszállítani a hetivásárok alkalmával eladásra. A gyümölcsös mellett állott a törvénybíró uram hűséges életpárjának a konyhakertje. Ezt a nagyasszony maga kapálta, maga ültette be palántáival, és maga öntözte akkor, amikor az Ur Isten nem nyitotta meg az ég esatornáit. Volt is aztán áldása a nagyasszony — így nevezte a falu a törvénybíró uram feleségét, — keze munkáján, mert annyi volt a zöldség, paradicsom, káposzta, hogy szeri-száma sines annak; csak káposztát is három hordóskádba tapostatott be a nagyasszony télire. De különösen sok gondot fordított a dinya tenyésztésre. A Mátra hegyalján volt a falu, és a kert épen a Mátra lábaihoz támaszkodott, azért volt ott az a nagy mennyiségű vérbélű görög havasi dinnye, melynek párja nincs széles e világon.

Egyszóval, Juliska szülei nemesak jómódu, hanem gazdag embereknek is voltak kikiáltva a faluban, sőt annak határán túl is az egész Mátra völgyében.

Juliska pedig maga nemesak a Mátra völgyében, hanem az egész Hevesmegyében ismerve volt mint a vármegye legszebb leánya. Rózsás arcza annyira meghódította az egész vidék fiatalágát, hogy azok elneveztek „a falu rózsájának” és ez az elnevezés aztán szájról-szájra tovább kelt, végre a vidék sem nevezte már a törvénybíró leányát másképen, mint úgy, hogy: a falu rózsája.

Juliska jellemére és természetére nézve igen csöndes, és felette szemérmes leány volt, legkevésbé sem birt tudatával annak, hogy ő oly szép, és ha néha meg is hallotta, — mert hiszen a faluban mindenki így hívta, — hogy őt a falu rózsájának nevezik, lesütötte éjsötét szemeit, s csak arcának rózsái lettek még pirosabbak, mintha azt akarták volna mondani, hogy az igaz mondásra az arc rózsái, — mint a forró nap sugarai esőjára a valódi rózsák, — még szebben virítanak.

A tizenötödik év a leány életében mindig a világos év; ebben az évben már a legények nem csak táncolni szeretnek a lányokkal, hanem azon is iparkodnak, hogy ha lehet a pártát főkötővel cseréljék fel a leány fején.

Mi természetesebb tehát, Juliskát is, mikor a tizenötödik évet betöltötte, úgy körül rajongták a falu- és a környékbeli legények, hogy az apja azt szokta mondani, úgy jönnek a legények Juliska után, mint a méhikék az édes mézü kajszin baraczk virága után.

De hiába volt ez a rajongás, ha az apának és anyának egyik-másik legény talán inyére lett volna is, Juliska mindannyiszor körül ölelte apjának, anyjának nyakát két gömbölyű karjával, s így szolt: „várjunk még, hisz még fiatal, majdnem gyerek vagyok, lesz még időm férjhez menni, mert azt a terhet, a mit a háziasszony vállaira vesz, még az én gyöngye vállaim nem bírják meg.” A szülők ilyenkor aztán egy-egy könnyeseppet töröltek le kék zsebkendőjükkel, és egy-

máshoz fordulva sugták: „igaza van a gyerekeknek, még fiatal, várhat.”

És Juliska, aki oly szende, és szüleit annyira szerető leány volt még sem mondott egészen igazat szüleinek; — nem, ő nem azért utasította el kérését, mert még fiatal volt, egészen más volt annak az oka, hogy is mondja e-ak a nóta:

„A szerelem, a szerelem sötét verem
Beléstem, benne vagyok, abból ki sem menekülök!”

Ugy, ugy, Juliska már nem volt olyan gyermek, mint a minőnek ő magát szülei előtt mutatni akarta. Baloldalán az a kis husdarab, amit rendesen szívnek szoktak nevezni, már hónappal az előtt, hogy tizenöt évét betöltötte volna, az ő tudta és akarata nélkül megdobbant, és ezt a dobbanást Gyuri, az a földhöz ragadt, szegény csikós idézte elő, aki csak úgy néha-néha merete felkérni Juliskát a táncznál egy-egy fordulóra; nem is sejtven azt, hogy Juliska két-két fordulót is szivesebben tánczol a szegény, magas, sugár, barna csikóssal, mint a falu bármely más legényével.

A szerelemnek nincsenek szavai, ott ül az az arczon, ott tündöklök a szemekben, s a szerető szív könnyen kiolvassa a szemekből azt, mit szive óhajta.

Gyuri is lángban égett a szép leány iránt: de hát az a gazdag törvénybíró leánya; hogy emelhesse ő fel szemét, a szegény csikós egy ily szép leányhoz?

De Juliska szerelme napról-napra fokozódott, és mikor látta Gyuri szerénységét, ő maga volt az, a ki megszorította tánc közben a Gyuri kezét, s azt kérdezte tőle: „Mindenkinek, a kivel tánczolok, van valami mondani valója hozzám, hát kelmednek nincs semmi szava irányomban.”

— Isten a bizonyosságom, hogy volna, — felelt Gyuri, — de azt, mit én mondani akarnék, nem mondhatom el —

— Mindent el lehet mondani, a mit az ember gondol, — folytatta Juliska, — ha csak nem olyan a gondolat, hogy az mást megsérthet. —

— Amit én mondani akarnék, az nem sértheti a falu rózsáját; de megsérthetné a törvénybíró uram leányát. —

— Kíváncsi vagyok! No csak mond a ki, — biztatá Juliska.

— Hát kimondom! Én szeretlek Juliska és feleségemmé tennélek, hogy boldog legyek, s téged is boldoggá tegelek; de nekem a törvénybíró leányára számítanom nem lehet.

Juliska arcának rózsái most már csaknem ki csattantak; egy percig a földre tekintett, azután megszorította tánczosa kezét s csak azt mondá: — Én már eddig is szerettem kigyelmedet, bízzék bennem, én is szereti fogom, s megígérem, hogy senkinek felesége nem leszek, ha a kigyelmedé nem lehetek!

E perczben Csicsó abban hagyta a zenét, a tánczos párok eloszlottak.

De ettől a naptól fogva a törvénybíró uram kertjének hátulso kis kapujánál minden este látta a hold,

hogy Juliska kismolyog s az ott rá várakozó Gyuri karjaiba dölve szóltanul nyugtatja fejét a szeretett ifju férfias mellére, s csak mikor az kérdezi: „szeretsz-e igazán?” feleli egész szenvedélyesen „igen” s ha azt kérdezi „fögsz-e szeretni mindig?” feleli: „örökre, síromig.” „Feleségem leszel-e?” kérdi Gyuri ismét. Igen a leány válasza „vagy a tiéd vagy senké.”

* * *

Három év mult el azóta.

Egy évvel a Juliska szerelmének megnyilatkozása után Gyurit elvitték katonának.

Az ezredével Olaszországba ment, Juliska szive majd megrepedt, mikor bucsuzott kedvesétől, de azért megesküdött, hogy hiva marad a sirig, sőt ha van élet azontul is, még a tulvilágban is reá fog várakozni.

Gyuri levelet küldött a tallian földről Juliskának. Juli-ka nem volt otthon. Apja vette át a levelet; elolvasta, és minden tisztában volt előtte. A leány tehát szerelmes abba a földhöz ragadtba, ezért nem akar férjhez menni.

A levelet zsebre tette, s mintha semmit se tudna, mikor leánya haza jött, közömbösen beszélte el feleségének és leányának, hogy Olaszországban háboru van, — most olvasta az ujságban, — és sokan elesetek; de a mi falunkból csak egy halottnak nevét olvastam: Csizék Gyuriét.

Juliska mindkét kezével fejéhez kapott, szemei megüvegesedtek, s egy mély sóhaj kelt ki kebléből s aztán halkán mondá: „Gyurim, követtek” lefordult a székről; szülei felugrottak, de már a „falu rózsája” halvány lilium volt.

A szerető szív az apa szavain meghasadt!!

A szülők kétségbe esetten jajveszékelték, orvos után küldtek. Hasztalan volt. Az orvos már csak a halált jelenthette.

Szívzsongató fájdalom tört ki föleg az apa kebléből, aki gyermeke gyilkosának tekinté magát.

Hiába volt már minden jaj, hiába folynak a szülők könnyei, a halottat feltámasztani nem lehetett!

Ime, ez is egyik fényes bizonyítéka annak, hogy a gondviselés megbünteti azokat a szülőket, akik rossz tréfával akarják kiölni a szívből annak legszebb érzelmét, a szerelmet, s gyermeküket nagyravágásuknak áldozzák fel.

A „falu rózsája” elhervadt s az apa élete fogytáig viselte keblében a lelkiismereti furdalásnak fájdalmas érzését.

Tauuljuk meg, hogy a szív érzelmeivel játékot, tréfát üzni nem lehet, nem szabad anélkül, hogy az meg ne boszulja önmagát!!

Vendéglőkben, korcsmákban, kávéházakban, kávémezőkben, borbély üzletekben, fürdőhelyeken, egyletekben stb. kérjétek és követeljétek a Magyar Néplapot.

Szent Gellért püspök szobra. Az új eskütéri hid budai följárójával szemben a minap föllátták Szent Gellért püspök próba-szobrát. A próba alkalmával kiderült, hogy a szobor abban a nagyságban, amint tervezve van, a Gellérthegy oldalán, a hidő óriási pilléreiével szemben teljesen eltörpül és egyáltalán semmi művészi hatása nem lesz. A szakértők, akik ismételtelen helyszíni szemlét tartottak, mindannyian arra a meggyőződésre jutottak, hogy a szobrot meg kell nagyobbítani. Legalább 10—12 méter magasnak kell az emléknek lennie, hogy a hegyoldalban is feltűnést keltsen. E megnagyobbítás azonban tetemes költséget igényel s ez iránt a fővárosi közmunkatanács közelebb tárgyalni fog a miniszterelnökséggel, mely a király által a nemzetnek ajándékozott új szobor ügyeit vezeti.

A 900 éves jubileum Esztergomban. A kereszténység hazánkba történt behozatalának és a magyar királyság megalapításának kilencszáz éve alkalmából Esztergomban augusztus 14-én 15-én tudvalevőleg nagyobbszabásu ünnepélyeket rendeznek, melyeknek főbb mozzanatai a rendezőbizottság programja szerint a következők:

I. Augusztus 14. A város reggel lobogódszt ölt. Délután 2 óraker mozsárlövések jelzik az ünnep kezdetét. 3 óraker ünnepélyes vecsernye a főszékesegyházban. Végzi nm. és főt. Császka György kalocsai érsek ur. 5 óraker a Széchenyi-téren emelt új Szentháromság-szobor leleplezése és megáldása. Végzi mélt. és főt. Rimely Károly dr. besztercebányai püspök ur. 7 1/2 óraker a város kivilágítása. 9 óraker katonai takarodó.

II. Augusztus 15. Reggel 5 óraker mozsárlövések és harangozás fél óráig. 6 óraker a katonai zenekar ébresztője. Fél 7 óraker a város összes templomaiban szent mise. Ezzel kapcsolatosan a kir. városi templomban magyar, a vízi városi templomban német és a sz. Ferenczrendűek templomában tót szentbeszéd. Nyolcz óraker a testületek, egyesületek, a különböző közhasznú intézmények zászlóik alatt és a nagy közönség a Széchenyi-téren gyülekeznek. A fogatok a Bottyán-utczában helyezkednek el. A gyalogosok a Széchenyi térről a Kispiacson és a Ferencz József-uton keresztül a Szent István-térre vonulnak. A Szent István-tértől a főszékesegyházig aztán sorfalat képeznek. A fogatok a megállapítandó sorrend szerint a primási palota elé mennek és onnan ő eminenciájja fogata előtt haladnak a főszékesegyházba. Kilencz óraker főistentisztelet a bazilikában. Tartja fóm. és f. Vaszary Kološ, bibornok, hercegprimás és érsek. A „Te Deum” alatt a város összes harangjai szólanak. Mise után szentbeszéd. Mondja méltóságos és főtisztelendő Rimely Károly dr. püspök ur. A főistentisztelet alatt a bazilika előtti téren sátor alatt mise. Utána magyar szent beszéd. A főistentisztelet befejeztével a levonulás ugyanazon sorrendben történik, mint a felvonulás történt. A fogatok a primási palotáig mennek és onnan a szigeten át a városházához. A gyalogosok a Széchenyi-térre vonulnak ugyanazon úton, amelyen a bazilikába mentek. Fél 12 óraker Esztergom-város széktázasának tanács-ermében disz-közgyűlés. Az ünnepi szónok beszédét a városházi erkélyről mondja. 2 óraker diszbedékek. Kirándulások a Kovácsi-patakhoz, esetleg Visegrádra. Este 8 óraker a katonai zenekarok takarodója.

Az erzsebetvárosi új templom fölszentelése

A székesfővárosnak legújabb temploma, az erzsebetvárosi plebánia-templom immár teljesen elkészült. A belső berendezési munkálatok is annyira vannak, hogy a templom szeptember havában átadható lesz magasztos rendeltetésének. Az új templom Erzsebet királyné nevét viseli s pátronusa magyarországi szent Erzsebet. Alapkövét annak idején a király ő Felsége tette le és most újra fölkéri a királyt, hogy a fölszentelésen vegyen részt. A király döntésére bizak külföldben a fölszentelés napjának kitűzését. A fölszentelés fényes ünnepség keretében megy végebe és a szertartást Vaszary Kolos bíbornok hercegprimás fogja végezni. A nagyszabású ünnep programját legközelebb állítják össze.

Gyilkosság egy templomban. Véres esetnek volt színhelye e hó 3-án a lelei templom, ahol meggyilkolták a község harangozóját, Paléta Jánost. Skrobák Antal galicziai csavargó — mint levelezőnk írja — előző nap délután belopódzott a lelei templomba s ott az egyik gyóntatószékben elrejtőzött. A harangozó estefelé gyanútlanul bezárta a templom ajtaját s a kulcsokat, mivel a plebános távol volt a falutól, magával vitte. Éjfél tájban a községi éjjeli őr azzal a hírrel lármázta fel Paléta harangozót, hogy valaki benn van a templomban, mert nagy zörgős hallatszik ki. A harangozó ekkor magához vette a kulcsokat és az éjjeli őrral bement a templomba. A halvány lámpafénynél egy alakot pillantott meg, aki egy sarokban volt meghúzódva. Paléta rávetette magát, mire a merénylő rejtekéből előugorva, élesre fent késsel a harangozót mellbe döfte. Azután menekülni akart a templom oldalajtáján, de az éjjeli őrnél itt sikerült elfogni s heves küzdelem után kezéből a gyilkos kést kicsavarta. A harangozó reggelre meghalt. Az elfogott gyilkos, amint ezt a vizsgálat kiderítette, feltörte a perselyeket s ebbeli munkája közben okozta azt a zajt, amit az éjjeli őr meghallott.

Három halott egy nap, egy családban. Borzalmas szerencsétlenség történt Kürtő községben. Özvegy Csomai Bálintné 20 éves legényfia és 18 éves Ágnes nevű leánya e hó 4-én kimentek a mezőre szénát gyűjteni. Munkájuk befejezése után a kocsit megrakták szénával s úgy indultak hazafelé. Alig hogy beértek a községbe, egy medvetánczolatató jött feléjük, lánczton vezetve két medvét és néhány majmot. A lovak a medvéktől megbokrosodtak és örült vágatásban kezdtek rohanni az uton. A fiatal Csomai Bálint, ki a lovakat hajtotta, eközben lebukott a magasán megrakott kocsiról s egyenesen a száguldó lovak közé esett. A lovak agyontaposták s a kocsit is keresztül ment rajta. A megvadult lovak tovább ragadták a kocsit, míg a kocsin ülő Csomai Ágnes segélykiáltására néhány ember a száguldó lovakat meg akarta fékezni. Ekkor történt a másik halálos szerencsétlenség is. Amint ugyanis Véker Ferencz a lovak kantára felé kapott, hogy azokat megállítsa, a különben is már megvadult lovak félreugrottak s a kocsit befördítették egy árokba. A felborított kocsin volt egy kasza is a széna közé bedugva. A felfordulás közben Csomai Ágnes beleesett ebbe a kaszába és pedig oly szerencsétlenül, hogy a kasza hegye belefuródott a leány mellébe s rögtön meghalt. Midőn a szerencsétlenséget hírül vitték özvegy Csomainénak s az a két gyermekének holttestét meglátta, fájdalomában szívzsellhűdés érte s ő is rögtön meghalt.

A viharágyuk és a nép A következő és érdekes dolgokat írja a Borászati Lapok Moóról: A viharágyuk

Moórrott már el vannak helyezve, sőt már két izben, mint jeleztük, el is üzték a veszedelmes felhőket a láthatárról. A babonás köznép, mint sok helyen, eleinte ott is az Isten lövöldözését látta a dologban s az Isten haragjától tartott. Ma már azonban megbarátkozván e kérdéssel, kellő méltánylásban részesíti a viharágyukat. Ezen örvendetes változás Wittinger Piusz ottani szent Ferencz-rendű zárdafőnök és plebánosnak köszönhető; e tudós s általános népszerűségnek örvendő zárdafőnök ugyanis az Urnapi körmenet után a viharágyukat beszentelte és lendületes, érvekben gazdag beszédet intézett a jelenvolt népsokasághoz, melynek végeztével Isten áldását kérte ezen újabb törekvésükre.

Aki másnak vermet ás . . . Szoboszlón Leuchtmann Hermann zsidó kocsmáros az üzlet bezárása után lement a feleségével a pinczébe, hogy ott szesz és víz összekeverésével pálinkát hamisítsanak. A petróleum-lámpa üvege elpattant, leesett, a láng hozzáért a szeszhez, a hordó felrobbant, csakhamar a többi is mind; a kocsmáros a feleségével menekülni próbált, de a bezárt ajtókon keresztül nem tudott. Ott találták meg őket összeégve a küszöbön. A ház már akkor minden részében égett. A szomszédoknak csak nehezen sikerült a tüzet eloltaniok. — Mások vesztére törték hamisított pálinkájukkal s ime maguk veszték oda.

Nemzetközi ifjusági kongresszus Rómában. Szeptember 3-dikától 9-dikéig nagyszabású nemzetközi katolikus ifjusági kongresszust rendeznek Rómában, első sorban az egyetemi ifjuság részére. Az olaszországi katolikus szellemű ifjuságon kívül más nemzetek ifjusága is tekintélyes számmal van bejelentve, főképp Németországból, Svájcából, Ausztriából. XIII. Leó pápa szeptember 6-án fogadja a kongresszus tagjait. Nagyon kívánatos, hogy Magyarországnak katolikus ifjusága is képviselve legyen ebben a maga nemében páratlanul igérkező kongresszusban.

Társas Zarándoklat Lourdesbe

Rendező *Karlsberg és Társa nemzetközi utazási iroda*, (Budapest, VII., Bethlen-utca 4. szám.) Vezető: *Fajt János plebános* Erzsebetfalván. Indulás: 1900 augusztus hó 27-én, visszaérkezés szeptember 11-én. Utazás időtartama 16 nap. Utirány: Budapest — Bécs, — Salzburg, — Innsbruck, — Buchs, — Einsiedeln, (schweiczi kegyhely) — Zürich, — Bern, — Genf, — Lyon, — Tarascon, — Cette, — Toulouse, — Lourdes. Vissza: Lourdes, — Toulouse, — Cette, — Lyon, — Genf, — Bern, — Zürich, — Wilten, (tiroli kegyhely), — Innsbruck, — Sebothol, — Bécs, — Budapest. Részvételi árak 7 napi elsőrangú ellátással: III. oszt. 90 frt. II. oszt. 170 frt. I. oszt. 220 frt. Ellátás nélkül III. osztály 80 frt. Bővebb felvilágosítást nyújt a fentnevezett iroda vagy főt. **Fajt János** plebános *Erzsebetfalván*.

Hasznos Tanácsadó.

A rét trágyázására ajánlani lehet a Thomas salakot, még az őszön elhívte és lefogasolva. Holdjára 4—5 métermázsát lehet számítani. Tavasz nyíltaival pedig jó lesz a réten holdanként vagy 40 klgr. chilisalétromot elhinteni, de ezt már nem szükség lefogasolni. A legjobb trágyája pedig a réteknél a közönséges hamu és pernye, a melyeket gondosan össze kell gyűjteni s késő őszön és télen át a hóra kiszórni.

Az ugorkasaláta megkeseredésének biztosan elejét vehetjük úgy, ha a meggyalult, vagy felszeletelt nyers ugorkát leforrázzuk, 15—20 percig a forró vízben hagyjuk, azután hideg vízzel leöblítjük s besózzuk. Ezután úgy bánunk el vele, mint rendszeren szoktunk.

Penészfoltos fehérúha. A fehérúha, mely nedves lakásban huzamosabb ideig használatlanul hever, vagy az a mely kellő kiszáritás nélkül, nyirkosan lett elrakva, könnyen penészfoltokat kap, mely a rendes mosásban nem mulik el. Hogy e penészfoltokat eltüntessük, 5 krajczár ára ammoniak-sót kell venni és ezt 2 maréknyi konyhasóval mosárban finom porrá törni, erre $\frac{3}{4}$ liter vizet önteni s egy fél óráig főzni. A ruhát forró napon a gyepre elterítjük, a foltos helyeket e sós vízzel megáztatjuk és így megszáritjuk. Ha először nem tűnnek is el a pecsétek, de többszöri ismétlés után teljesen kitisztulnak.

Az állati tetvek ellen ajánlják a közönséges fekete kéménykormot. Ebből egy kilót öt liter vízben megforralunk s midőn langyosra kihűlt, a tetves részeket be kell locsolni, vagy a mi még jobb, megmosni. Azt állítják, hogy ettől még a tetvek petéi is elpusztulnak. Két-háromszori mosás után élő tetvet még nagyító üveggel sem lehet találni, mit leginkább azon körülmény is igazol, hogy az így megszabadult jószágok szemlátomást javulásnak indulnak és egészséges gyarapodást mutatnak.

Dohos és penészes ízű bor javítása. Tudvalevőleg a bor minden idegen szagot és ízt igen könnyen felvesz a környezetből, különösen pedig a hordóból. Ha ez megtörtént, ezen valamennyire így segíthetünk. A penészes ízű bor jó, tiszta hordóba fejtendő át, melyben előbb már 10 akónkint 3 aromatikus kénszelet és két szerecsendió elégettetett. Midőn a fejtésnél a hordó egy harmada már megtelt, beaknázzuk a hordót s félóráig forgatjuk, hogy a keletkező gázokat a bor felszívhassa. Ezután ismét egy félselet aromatikus kén és egy szerecsendió elégettetik el a bor felett s ezután a hordó megtöltetik. Nyolcz nap mulva ezen miveletet ismételni kell s ismét nyolcz nap mulva a harmadik fejtésnél 10 akónkint egy liter cognacot vagy finomított szeszt adunk a bor alá, és midőn a hordó megtelt, egy vékony kis zsákocskát eresztünk a borba az akonán át, mely 500 gr. tört borkövet, 100 gr. galangtyökeret, 40 gr. aronyökeret, 60 gr. porrá tört szerecsendőt, 60 gr. porrá tört koriander-magot, 60 gr. porrá tört fahéjt és 40 gr. citromhéjat tartalmazzon. Ezután a bort naponkint kóstolás alá vesszük, és midőn a kellemetlen penészes helyett kellemes fűszer ízt érzünk, a zsákocskát a hordóból eltávolítjuk. A bort legalább 4 hétig nem szabad használni, míg a kénezesek folytán előállott kénessav kénsavvá nem változott át a borban. Egyébként használ az is, ha minden 10 akó penészes borba $2\frac{1}{2}$ kilogr. finom faszénpor kevertetik, és 6—8 nap mulva a bor valamely szűrőgepen átszűretik.

A lovak kólkája. Ezt a veszedelmes és kínos állati betegséget, hideg vízzel is sikeresen gyógyíthatjuk a következőkép: a kólkás lovat meleg, légvonal- és gőznélküli istállóba vezetjük és oly rövidre kötjük, hogy nem hentereghet; azután szárazon megdörzsöljük és ha ez megtörtént, egy lepedővel, melyet előbb hideg vízbe mártottunk és gyengén kicsavartunk, beburkoljuk a gyomra körül és a lepedő végeit a hátán kötjük össze, úgy, hogy a ló lehetőleg teljesen be legyen burkolva. A nedves lepel fölé száraz pokrócot borítunk. Rövid idő mulva javulás áll be a lónál, erősen kezd izzadni, a beteg nyugodtabb lesz, szemei nem oly

merevek, a vérkeringés élénkebb, vagyis a baj elmúlik, hamarabb, mint az ember gondolná. Ekkor levesszük a burkot, szárazan ledörzsöljük és rögtön ismét száraz pokrócot vetünk rá, hogy a ló meg ne hűljön.

MI UJSÁG A NAGYVILÁGBAN?

Az angol katonaság. Egyáltalában nem csoda, hogy az angol katonaság tizenöt-szörös tulereje daczára sem bírt máig sem elbánni a maroknyi burokkal. Először is az angol katonaság zsoldosokból áll, akik nem a hazáért, hanem zsoldjukért harcolnak s ezt megkapják akár vitézek, akár nem; másodszor úgy bánnak velök vezéreik és az angol kormány, hogy bizony nem érdemes nekik nagyon erőlködni az angol zászló becsületéért. Hogy azonban Roberts hogyan bánt betegeivel, azt megtudjuk Burdek-Couts angol képviselő ezirányú akciójából, melyet a parlamentben és a sajtóban megindított. Egy Times-ban közölt czikke valóságos konsternációt idézett elő az angol társadalomban. Ebben azt írja le, milyen volt az állapot egy tábori kórházban Bloemfontein mellett tíz héttel a város megszállása után. Adatait Roberts sem tudta megczáfolni. A szenzációs leleplezés a következő: „A kórházban 316 beteg volt. A felének tifusz volt a baja. Állapotuk szinte leirhatatlan. A sátrak harangalakuak voltak és 6—8 egészséges embernek elegendő helyet adtak. És most egy-egy sátorban tíz tifuszos beteg feküdt, szorosán egymás mellett, a haldokló a gyógyuló szomszédságában. Arra sem volt hely, hogy közöttük el lehetett volna menni. A hőséget, amely déltájban a sátrakban volt, nem lehetett elviselni. A betegek arcát egészen feketévé tették a nagy csomóban összeverődött legyek és a beteg katonának nem volt elég ereje, hogy kezével elhessegethette volna őket, azt pedig hiába próbálgatták, hogy arcizmus mozgatásával kergessék el. S nem volt senki, hogy segített volna rajtuk. A tábori kórházzal tizenhat ordonáncz jött, ezek közül tizet elkommandiroztak s akik maradtak, azoknak meg más dolguk akadt, semhogy a szegény beteg katona arczáról elkergethették volna a legyet. Éjjel nem volt elég őr, hogy megakadályozhatta volna, hogy a betegek lázas deliriumban felkeljenek és az éj keserves hidegében félig meztelenül a táborban kóboroljanak. Az egyik sátorban, ahol néhányan aludtak s néhányan nyitott megüvesedett szemmel feküdtek, meghalt egy legény és haldoklásában ráfordult élő pajtására. Az emberek tehát nem csak láttak, hanem érezték is, hogyan halnak meg társaik. Amikor később esni kezdett, három hűvelyknyi iszapban feküdtek a betegek. Időközben a kiképzett ordonánczokat elkommandirozták, iskolázott betegápolónak hire-hamva sem volt, három orvos huszonöt tudatlan közemberrel, akik közül a legtöbb maga is lábadozó beteg volt, gondoskodott a betegekről, akik most már ötszázan voltak. Az egész bloemfonteini tábor valóságos pestisesfészek volt.”

Babonás uralkodók. Az európai uralkodók legnagyobb része többé-kevésbé babonás. A babona legtöbbször abban nyilvánul, hogy különösen ragaszkodnak valami kis tárgyhoz, amelynek elvesztését valóságos szerencsétlenségnek tartják. Ilyen kis tárgya van a következő uralkodóknak

Umberto olasz királynak, aki mindig zsebében hord egy farkasfogat. A német császárnak egy gombja van Berthier marsall diszruhájáról. Vilma hollandia királynő kegyelettel őriz egy pacsirtatollat, az orosz czár egy lyukas pénzdarabot, Viktória királynő egy kötél-darabot, abból a kötélből, melylyel Baristont felakasztották uralkodásának első évében. A török szultánnak talizmánja egy fadarab — Krisztus keresztyéből. A mi királyunk az egyetlen európai uralkodó, aki nem bábónás.

Az arany-pagoda. Rangoonban, Burmah fővárosában van egy híres buddhista templom, melynek külső burkolata csupa arany. Ez a kincs az esztendőök hosszú során át át Buddhának áldozó bucsusok ajándékaiból gyűlt össze, mert a világ minden részéről sereglenek oda a jámbor hívők s aki csak teheti, aranylemezeket hoz magával, amelyeket mind a pagodára raknak. A múlt században Burmah királya, Tshowfyo Yen, a saját testi sulyának megfelelő arany mennyiséget ajándékozott a templom falai számára s csak az ő ajándéka egymaga is megért kilenczvenezer forintot.

Gyónási könyvecske. *Szent áldozási imák s néhány szent ének.* Elemi iskolai tanulók számára írta Baumann Károly hitoktató. Ezen hasznos kis füzetet, mely a Szt. Gellért kath. műintézet könyvkereskedésében kapható, ajánljuk a lelkeskedő papság, hitoktatók és szülők figyelmébe. Ára 20 fillér. Tömeges megrendelésnél árengedmény.

Az 1900. évi szent jubileum kézikönyve. Irta *Kereszkényi Gyula*, érdi esperes-plebános. A könyv mindenről felvilágosít, ami csak a jubileumra tartozik; és ami a munkának állandó becsé, az a *bucsu*król szóló rész, amiből világosan meg fogja tudni mindenki, hogy miben áll a bucsu, amit olyan sokszor em'egetnek a jó hívők, de a mit kevesen ismernek. Az újságok nagyon dicserik a könyvet. Megrendelhető a Szent Gellért Kath. Műintézetnél, Budapesten. Ára 3 korona.

Falusi tűzhelyek czimen egyik ismert népies írónk Bodnár Gáspár tanítóképző-tanár egy vaskos elbeszélés kötetet adott ki. Bodnár zamatos, magyaros stylusával a közélet főbb kérdéseit szövi vonzóan egyes elbeszélésekbe s így akarja a népet erkölcsösségre, jellemességre és hazafiaságra szoktatni. Céljának elérésére a legalkalmasabb eszközt alkalmazza, magát a népet szöllaltatja meg. Szerző manapság ez irányban egészen eredeti és ugyszólván önálló munkásságot fejt ki s fiatalabb íróink közül többen követhetnek. Az elbeszélésekben szinte érezhető a nép szíverése, eszejárása, eszmemenete. A követválasztás izgalmaiban összekoczcztant kortescsoportok ősi szokását, gubáját szegénylő községi bíró, a pletykázó asszonynépség, összeveszett házastársak, a szegény földmivelő urrá lett fiával, az elagott földmives, a sztrájkoló munkások, a munkáról hazatérő munkás ember, a szüretelők, a bucsuzó ujonczok, a babonás falusiak és a kaján lelkű vádaskodó banya, mint ha csak valóban előttünk állának. A műveltebb körök is élvezettel olvashatják eme elbeszéléseket s soha jobbat nem

tehetnek, mintha az érdemes népet e kötettel megajándékozzák. Példányonként egy koronáért kapható a szerzőnél Szatmáron, és a Szt. Gellért kath. műintézet könyvkereskedésében Budapest, VIII., Práter-u. 44.

Magyarország és a zsidóság. Irta *Petrássevich Géza*, a jeles katolikus hírlapíró ily című nagyszabású munkájának immár megjelent a második kiadása. Irodalmunkban valóban ritka jelenség, ha egy tudományos színvonalon álló műből rövid idő alatt új kiadást kell rendezni. Ez bizonyítja, hogy Petrássevich műve mily alaposan van megírva. És tény, hogy aki a zsidókérdéssel komolyan és behatóan akar megismerkedni, bele akar hatolni a zsidó nép jellemébe, ismerni akarja történetét, vallását és pszibikumát, egész lényegét, aki a maga elrettentő valójában akarja megismerni a zsidóság befolyását Magyarország közgazdasági kulturális és társadalmi életére, az olvassa el e könyvet. A 205 oldalra terjedő nyolczadrét alakú könyv ára füzve 3 korona. Megrendelhető a Szent Gellért katolikus műintézet könyvkereskedésében (Budapest, VIII., Práter-utca 44.)

Ajánlható katolikus lapok. *Örökimádás*, havi folyóirat a legméltós. oltári szentség imádása s szegény templomok felszerésére elősegítésére. Kiadja a Központi Oltár-egyeület. Megjelenik minden hó 20-án. Előfizetése ára egy évre 3 korona. — *A Kath. Hittérjesztés Lapjai*. Képes havi közlöny. Szerkeszti Nogely István, Nagyvárad-egyházmegyei áldozár. Előfizetési ára egy évre 6 korona. Minden füzet igen jó és vallásos közleményeket tartalmaz, szép képekkel.

Fenti lapokra előfizetéseket közvetít lapunk kiadó-hivatala.

Krisztus keresztye és a vörös socializmus. 30 májusi szent beszéd a társadalmi kérdéstről. Fo ditotta *Huszka Endre* lelkész. Vallástalan századunkban üdítően hatnak a hívők kedélyére a lelki vigasztalások. Fentt irt mű nemcsak a lelkeskedő papságnak, de a katolikus hívőknek is igen becses olvasmány, mert feltárja biven a jelenkor hibáit, rámutat az áldástalan socialismus pusztításaira és buzdítva oktatja a hívőket a jó utra térésre. Kapható a Szt. Gellért kath. Műintézetnél (Bpest, VIII., Práter-u. 44. sz.) Ára füzve 2 kor 40 fillér.

Jézus Krisztus isteni Megváltónk élete A négy evangéliumból időrendben összeállította és magyarázó jegyzetekkel ellátta dr. *Balits Antal* székesegyházi kanonok. Ára csak 2 korona. Kit ne érdekelne az Ur Jézus Krisztusnak élettörténete, amelyet mindenki ismer ugyan, de rendszeresen és időrendben nagyon kevesen ismernek. Könyv még nem volt eddig a magyar irodalomban, mely édes Jézusunk életét ekkép tárgyalta volna. Balits ur könyvét ajánljuk a legmelegebben olvasóink figyelmébe. Kapható a Szent Gellért kath. műintézet könyvkereskedésében, Budapest, VIII., Práter-utca 44. sz.

A sociális kérdés hajdan és most. Irta Dr Verus Nagy 8-rét alak. Az 1. kötet 287 lap. A II. kötet 328 lap. A III. kötet sajtó alatt van. A teljes mű ára füzve 14 korona, kötve 17 korona. Az eddig megjelent két kötet ára füzve 8 korona, kötve 10 korona.

„Szerző alaposan ismeri a socialis kérdés okait, történetét és megoldási módját. Verus dr. könyve a keresztények kezében hatalmas fegyverül szolgálhat a népünket fenyegető istentagadó socializmus ellen.“ Így és ehhez hasonlóan irtak a műről a katolikus lapok, melyet mint rendkívül érdekes művet, melegen ajánlunk olvasóinknak — Kapható a Szent Gellért katolikus műintézet könyvkereskedésében (budapest, VIII. Práter utca 44.)

Való és mese. Irta: *Deszkás Miklós.* Igen jól és szépen megírt 8 elbeszélést tartalmazó könyv, melyek nagy része a vasuti-életből van merítve. Ára 1 korona. Kapható a Szent Gellért kath. műintézet könyvkereskedésében. (Budapest, VIII., Práter utca 44.)

Kis összegű megrendelésnél célszerű az összeget a „Magyar Néplap“-ra szánt előfizetéssel együtt beküldeni.

A törvény előtt.

— Ön föl akarja hoztani a nejével kötött házasságot? Milyen alapon?
— Formahibából.
— Hogy-hogy?
— A feleségem pupos.

A beteg.

Orvos: Érverése meglehetősen rüdes, bár a nyelve kissé nyálkás. Hát az étvágya hogyan áll?
Beteg: Hol van, hol nincs.
Orvos: Például mikor nincs?
Beteg: Ha előzőleg jólaktam.

Kiráncsi bíró.

Bíró: Kora, kisasszony?
Husz és tiz elmuttam!
Pontosan kérem?
Husz és harmincz között...
De kérem, mondja meg, mikor lesz harmincz?
Holnap, bíró ur!

Amerikai a doktornál

A beteg yanke orvoshoz megy. Az orvos így fogadja
— No mi baja Tom báci?
— Ha én tudnám, hogy mi a bajom, nem jönnék magához és így nem kellene még 2 dollárt fizetnem azért, hogy maga mondja meg a bajomat.

Lefőzte.

Ur: (hosszu sovány ember, megszólítja a tehenet hajtó parasztot.) Ejj, gazd'uram, de sovány a tehené, bizonyára nem jól tartja!

Paraszt: (félvállról) Hát az ur jobban tartja magát? Hisz az ur is oly sovány, majd a szél elviszi!

A boszu.

István gazda: Aunye komám, hallotta mán, hogy egy fránya ángliusz föltalálta a szájfödőt?

Márton gazda: No komám, az nagyon haragudhatot az anyósára.

Veszélyes ember.

János gazda: (a kocsamároshoz) Ugyan halja kocsamáros ur, küggye el azt a Szunyog Laczit, hisz az egy veszedelmes embör!

Kocsamáros: Tán bántotta János gazdát?

János gazda: Nem a, hanem az imént úgy föl mér-gesített, hogy egy kicsibe mult, hogy hozzá nem vágtam egy literes flaskót!

A meredek lépcső.

— Megáll két atyafi egy kocsma előtt, a melynek nagyon meredek lépcsője volt és így szól társához:

— No már ide se szeretnék bemenni borozni, mert ha egy kissé beap az embör, így in bajos mán akkor onnan legyünni.

Akár így, akár úgy

János gazda: (a kocsmaiban szomszédjához) Gyűjjék mán szomszéd haza, késő van mán!

Márton gazda: Mönnék mán, de nem akarja lezig föl-irni a kontómat.

János gazda: Ej, csak gyűjjön. Ha felírja, az ő dolga, ha nem, az is az övé. Mi köze kendnek más dolgához!

Őszinte kijelentés.

Bíró: A vállott dühében önt legazemberezte? De hát ha nem is önt akarta bántani?

Peres fél: Hát persze, hogy csak is engemet akart sérteni, mivel rajtam kívül csupa tisztességes vendég volt a kocsmaiban.

Kibeszélte magát.

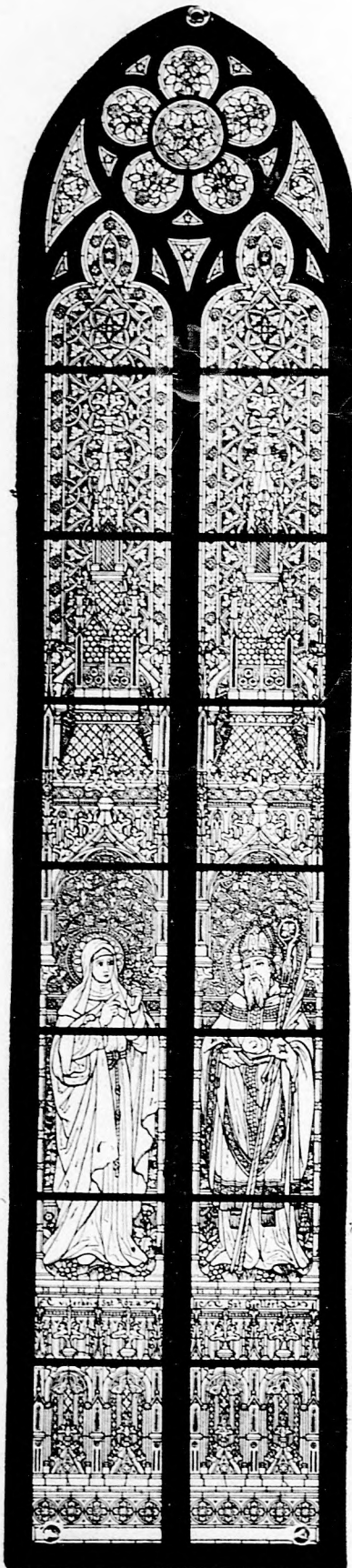
Meglátta a földesur a cigányt, mikor az ő földjén éppen tököt akart lopni és rákiált:

— Mi keresni valód van itt?

— Jáj nácsyásos ur, ákkora fergősszél volt imént az elíbb, hogy éngem azs országutról egészen idetasintott ebbe a tökföldbe.

Iszákosság gyógyítható a már számos esetben fényes eredménnyel használt, a „Sas-gyógyszertár“ külön orvosi rendelet szerint készült **Iszákosság** elleni szerrel. Igen sok elismerő levél. Az illetőnek tuóta nélkül is beadható. Egy adag ára **2 frt 20 kr.**, egy kettős adag mely makacs bajnál szükséges, **4 frt 40 kr.**, az utóbbi összeg előleges beküldése mellett, bérmentes szétküldés. Kapható **Sas-gyógyszertárban, Lugoson 19. sz.**

**Vértes-féle Sósorszesz.
Minden házban szükséges.**

ész: a pesti Erzsébetvárosi új templom részére.

PALKA JÓZSEF ÜVEGFESTÉSZETE

BUDAPEST, VIII., Mária Terézia-tér 1.

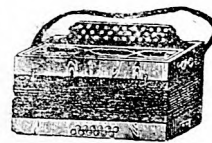
Készít: stílszerű templom-, terem- és lépcsőház-ablakokat egyszerű és művészi kivitelben, legújtanosabb ár mellett. Fevilágosítás, rajz, költségvetés stb. megkeresésekre postafordultával megküldetük.

Az ezredéves országos kiállításon kitüntetett hangszereimről árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök.

CZIMBALMOK
 45, 50, 60, 70 frtért, pedálos 85, 100, 130, 200 forint és feljebb.
Hegedűk: 3, 4, 5, 6, 7, 8 frtért s feljebb. **Tilinkók, fuvolák,** vendéglők részére **zenélő automaták** érc kottalapokkal. **Intonák** 11 frt. **Ariosa** 17 frt. **Phönix** 25, 30 frt. **Mechanikai czimbalom** 110 és 125 frt. Egy- és kétsoros **harmonikák,** réz fuvó **hangszerek,** községi és torna **dobok. Cziterák,** 4 frttól 80 frtig **Tamburiczák.** Erős szerkezetű mignon **zongorák** 6 évi jótállással 400 frt. Kuliffay-fele **Czimbalom-iskola** a legújabb és legcélszerűbb, 95 dallal 3 frt 50 kr. Czimbalmozók folyóirata 7-ik évfolyam, évfolyamonként 4 frt. Évi előfi és etési ár 3 frt 60 kr.

HORVÁTH ISTVÁN
 hangszergyáros, József főh. ó cs. és kir. fens. udv szállítója.

BUDAPEST,
 Erzsébet - körút 2 szám.

VILLAGGYÓGYDELEJES KERESZT

gyógyít és fölfriessit, kezesség mellett.

(R. B. sz. 80,967.) Nem volta-ker, s. t. **20 éves betegségeket teljesen meggyógyított.** Elismerések és bizonyítványok a világ minden részéből iródmában megtekinthetők. Akit legkésőbb 45 nap alatt meg nem gyógyít: a pénzt visszszakarja.

Figyelmeztetem a t. czimű közönséget, hogy az én csillagom nem t. v. 87-tendő össze a Voltával, mely teljes hatástalansága miatt Németországban hivatalosan el van tiltva, míg az én villamgyógydelejes csillagom kitűnő gyogyerejénél fogva általánosn elterjedt és közkedvelt.

A kis készülék 4 korona. (Gyermekek és nők számára.)
A nagy készülék 6 korona. (Régibb betegségeknél használandó.)
 Központi eladási hely a **MÜLLER ALBERT**
 bel- és külföld részére:
Bpest. V., Vadász-utca 42 E. Kálmán-utca sarok.

SZENT GELLÉRT KATHOLIKUS MŰINTÉZET

KÖNYVKERESKEDÉSE

BUDAPEST, VIII., PRÁTER-UTCZA 44. SZ.

Megjelentek és kaphatók az alant felsorolt művek:

Vallásos művek.

- Balits Antal dr.**, Jézus Krisztus, isten Megváltónk élete Füzve 2.— kor.
- Bohnert Marián**, Assisi szent Ferencz élete. (1182—1226.) Füzve 4.— kor. Kötve 5.20 kor.
- Dosenbach István S. J.**, Szűz Mária, az ifjúságnak mintaképe, vagy az ifjúságnak ártatlansága- és buzgalmáról. Fordította Lessenyei Ferencz. Füzve 20 kor.
- Dvorcezky J.** Krisztus keresztje és a vörös socialismus. 30 május sz. beszéd a társadalmi kérdésről. Füzve 2.40 kor.
- Garrat V.**, Loretto az új Názáret. Füzve 1.— kor. Kötve 1.60 kor.
- Hajdu T. dr.**, Teremthette volna-e Isten a világot öröktől fogva? Füzve 1.40 kor.
- Lasserre H.**, A lurdi Szűz tisztelete május hónapban. Füzve .40 kor. Kötve 3.— kor.
- Meschler S. J.**, Novena, azaz kilencz napi ájtatos imá a lourdesi Szent Szűz tiszteletére. Füzve 1.20 kor.
- Philothea** vagy utmutatás a vallásos életre. Szalézi szent Ferencz után rövid kivonatban átdolgozta Hongg Leo. Kötve 1.60 kor.
- Schneider C. M.**, A század alkonyán. Elmékedések a ka b egyháztól és a társadalomról. Fordította Adjutus Secundus. Füzve 4.— kor. Kötve .80 kor.
- Scotti.** Elmékedési könyv papok számára. Fordította Adjutus Secundus. 4 kötet: Füzve 12.— kor. Kötve 14.40 kor.
- Spirago F.**, Katholikus kat-kizmus felnőttek számára Fordította Adjutus Secundus. 4 kötet. Füzve 12.— kor.
- Vathy J.**, Mária-esték. 52 Mária-legenda Füzve 2.— kor.
- Köcsi **Mayer Gy.**, Gyász-szertartás. Temetési kézikönyv. I. kötet: Temetési szertartások és gyász énekek. Kötve 2.50 kor. II. kötet: Halotti bucsuztatók. Kötve 3.— kor. A két kötet együtt 4.40 kor.
- Pogonyi Bernát**, Sekrestyések és harangozók vezérkönyve (Utmutatás a sekrestyések és harangozók teendőire) Füzve 1.— kor.

- Ének és imakönyv** a kath. tanuló ifjúság használatára. Kötve —.40 kor.
- Gyónási könyvecske.** (Szt. áldozási imák és néhány szt. ének.) Elemi iskolai tanulók számára összeállította Baumann K. Füzve —.20 kor
- Készület a szt gyónáshoz.** Felnőttek számára —.10 kor. Ugyanaz, bővítve, **német nyelven** —.20 kor. **tót nyelven** —.20 kor.
- Hock János** imakönyve. Diszes kiadás. Kötve 10 koronától 60 koronáig. Ugyanaz, egyszerű kiadás. Kötve 6 koronától 14 koronáig.
- Hock János.** Vigasztalások könyve. Vászokötésben 6.— kor. Diszkötésben 11.— kor.
- Kiss Arisztid,** Lelki ibolyák. (Oktató imakönyv gyónók számára.) Füzve —.40 kor. Kötve —.60 kor.
- Lővárdy Alajos,** Ének- és imakönyv a magyar-német kath. tankötelesek és hívek számára. (Magyar és német nyelven.) Kötve —.60 kor.
- Szemenyei Mihály,** Szent József tisztelete. A szent család imakönyve. Reggeli, esti és szent mise imák. Kötve 1.40 kor.
- A Szent Mise** a világ legnagyobb kincse. Elmékedési és imakönyv. Kötve 2.— kor.
- Tárkányi B.**, Vezérszöveg. Vászokötésben 4.— kor. Bőrkötésben 6.— kor. Bársnykötésben 16.— kor.
- Tárkányi B.**, Lelki manna. Ének- és imakönyv. Kötve —.70 kor.
- Walser J.**, Örök imádás, a legméltóságosabb oltárszentség imakönyve. W. után Varga Mihály plébános. 2. kiadás. Vászokötésben 3.20 kor. Bőrkötésben 5.— kor. Finom — 6.— kor. Még finomabb kötetekben 8—9 kor.

- Néhai Nogáll János** v. nagyváradi fsz. püspök kiadványai:
- Kempis Tamás** négy könyve Krisztus követéséről. Kis alak. Vászokötésben 1.— kor. Ugyanaz, nagy negyedréti kiadás. F. Vászokötésben 8.— kor. Egészvászokötésben 12.— kor. Vászondiszkötésben 16.— kor.

- Áldozatlángok.** Imádság és elmékedés félek. Kötve 1.20 kor.
- Boldogasszony követése.** Kötve 2.40 kor.
- Csarnok** a keresztény hitélet ügyére. Kötve 3.— kor.
- Liguori szt Alfonz** vezérkönyve az oltárszentség látogatásáról. Kötve 3.— kor.
- Liliomszálak.** Kötve 3.— kor.
- Szentek tudománya.** Kispapoknak és miséspapoknak. Kötve 3.— kor.
- Szeráf hangok szent Teréziától.** Kötve 2.40 kor.
- Az **Urangyala.** Elmékedések. Kötve 3.— kor.
- Keresztény **Vezércikkék.** Elmékedések. Kötve 3.— kor.

Vegyes művek.

- Petrassevich G.**, Magyarország és a zsidóság. Társadalmi tanulmány. Füzve 3.— kor.
- Verus** A socialis kérdés hajdan és most. Socialpolitikai mű. I. kötet. Füzve 4.— kor. Kötve 5.— kor.
- A II. és kötet sajtó alatt van, megjelenése legközelebb várható. A teljes munka ára. Füzve 14.— kor. Kötve 17.— kor.
- Mayer B.**, A spiritizmus keresztény kath. megvilágításban. Négy szabad előadás. Füzve 1.20 kor. Kötve 2.— kor.
- Ullatorne.** La Salette története. Fordította Varga Mihály. Füzve —.54 kor.
- Varga M.**, A nagy világesapás. 1.— kor.
- Deszkáss M.**, Való és mese. 8 elbeszélés. Füzve 1.— kor.
- Égly M.**, Verőfény. Tárca. Füzve 1.— kor.
- Kubinyi Viktor,** Maison-rouge. Elbeszélés. Szabadon francziából. Füzve 2.— kor. Kötve 3.— kor. Diszkötésben 4.— kor.
- Mester Károly,** Tarka világ. Apró novellák. Füzve 1.— kor. Kötve 2.— kor.
- Nyilzsnay Iván,** Szelid elbeszélések. Füzve 3.— kor.
- Sziklay János,** A cserepesi kastély. Regény. Kötve 2.— kor.
- Zempléni Árpád,** Kis emberek. Elbeszélések. Kötve 1.— kor.

Minden, bárki által hirdett könyvet az eredeti bolti áron szállítjuk.

Vidéki megrendelések csakis utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett eszközöltnak. Utóbbi esetben a postaköltséget mi fizetjük.

Készpénz-kölcsön

birtokokra és házakra,

a valódi becsérték háromnegyed részéig, 11 helyre is, 20-30 évi törlesztésre. Birtokos felmondhat bármikor, penzint fizet nem. Lebonnyolítás 14 nap alatt. Konvertálás belyeg- és illetékmentes. Semmi előleges költség. Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat, valamint kataszteri birtokivonatot.

Ingyatlan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körút 39.

Finom Rum,
Törköly,
Szilviorium,
Ecet és
Likörök

Kezelési könyv és árlap ingyen!

10 arany érem. † Alap. 1869.

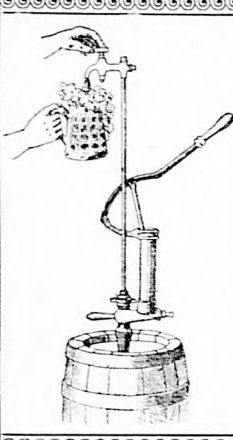
WATTERICH A.

Budapest, Dohány-u. 5.

Czikkek a borkezeléshez.

Borbetegségek elleni szerek.

A világ legjobb sörszivattyúi.

„Páratlan a maga nemében“

Az emberiségnek tulnyomó része szenved évek hosszú során át gyomorhajokban, a melyből csak azon esetben képes megmenekülni, ha az orvosi vélemények szerint a legkittünőbb s a világ legjobb cseppét, a

„Valódi“ „Szent-Gáli Gyomorcséppet“

használja, mely gyors és biztos, nélkülözhetetlen világhírű házi- és népies szer. Ezen hírneves háziszert a következő esetekben eddig semmi más szer nem mulja felül és pedig étvágyhiány, szék-szorulás, rosszszagú lehelet, savanyu felbőfögés, kólika, gyomorgyengeség, gyomorhurut, gyomorégés, dagadtság, túlságos nyálkakepződés, sárgaság, undor, hányás és fájásnál.

Egy üveg ára használati utasítással együtt **1 korona.**

Központi szétküldési iktár:

STEUER IZIDQR az „Arany szá va-hoz“ (címzett gyógyárban **Szent-Gál** (Veszprém megye)

Főraktár: Török József gyógyszer árában, Budapest Király utca 12. és Egger Leó gyógyszer árában Váci-körút 12.

Ára 1 korona.

3 üveg megrendelésénél portómentesen küldetik.

A Sohr „Szent-Antal“ kaszagyár, mely a világ legelső kaszagyára

100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy Sohr „Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni.
200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 darab közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési czim: Sohr József Somogy-Szill.

Hazánkban a kaszakereskedők nagy mérvben üzik a szédelgést. És miután a **Szent-Antal jegvű kaszával**, melynek jó híre bejárta az egész világot, és a mely a mult évi londoni kiállításon is **nagy aranyérmét és diszoklevelet** nyert, a szédelgőknek kissé a körmükre koppantottam, azt mindenféle furfanggal utanozzák és el akarják hitetni, hogy ócska portékájuk valódi „Szent-Antal“-kaszá, azért mindenkit saját érdekében is figyelmeztetek, hogy óvakodjon a hamis utánzatoktól, mert a **Szent-Antal-kaszá** csak akkor valódi, ha főkán az ismert védjegy van, tábláján pedig az itt látható felirat.

Az **egyedüli kaszá**, mely minden tulajdonosát várakozáson föltül kielégíti. A **Szent-Antal kaszá** közkedveltségét főleg szivós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó élének köszön. Különösen azért felel meg közönségnek, mert a

Szent-Antal jegvű kaszának eros orma és nyaka van és igen vékony pengéje. Nem kell minduntalan kovácskézre adni, mert egy rendes kaszásemler kezéhez van igazítva

Sok garda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is elontja. ez a **Szent-Antal kaszánál** nem jöhet elő, mert az **ikalapálva és kipróbálva** lesz a gazdaközönségnek atadva. A **Szent-Antal kaszával** csupán egys eri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150-180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben kaszálni. **Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt egy új kaszáért kicserélem.** De tapasztalatból tudjuk, hogy e közül sincs egy rossz.

A Szent-Antal kaszá árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú
— .95	1.—	1.05	1.10	1.15	1.20	1.25	1.30 forint.

5 drb megrendelésénél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 drbnál a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld.

Amergaui kaszakó a legmegfelelőbb a Szent-Antal kaszához. 1 db 25 kr. 10 db 2 frt. **„Diadal“** ezüstacél kalapáló készütk. Üllő és kalapács párban 85 kr.

Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőknek kedvezmény.

